

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Dany Černé a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci žalobce: proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 30.1.2015, č.j.: MV-149085-4/VS-2014,

t a k t o:

I. Žaloba **s e z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce napadl shora uvedené správní rozhodnutí, kterým byl ministrem zamítnut rozklad, který podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.9.2014, čj. VS-4367/835.8.5/2-2014 (dále také jen „*prvostupňové rozhodnutí*“). Ve správním řízení bylo rozhodnuto, že žalobce nenabyl státní občanství České republiky prohlášením podle ust. § 36 a § 37 odst. 2 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky (dále také jen „*zákon o občanství*“), které učinili rodiče nezletilého prohlášením dne 24.4.2014.

Žalobce napadl rozhodnutí v celém rozsahu a navrhoval jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobních bodech, kterými je soud při svém přezkumu vázán, uvedl, že z důvodové zprávy k zákonu o občanství nevyplývá, že předmětná úprava byla zavedena pouze pro děti, které nemají rodiče nebo o ně rodiče nikdy již pečovat nebudou, v době učinění prohlášení o občanství náhradní péče trvala několik let. V souladu s důvodovou zprávou by tak nabytí státního občanství umožnilo jeho snadnější integraci a přispělo k pozitivnímu vývoji; žalobce splnil kumulativně dvě zákonné podmínky a nelze konstatovat, že by jeho jednání bylo fraudem legis. Naopak nabytím občanství může dojít k lepší integraci žalobce do společnosti, žalobce několik let trávil v náhradní výchově, kdy k sociálnímu hendikepu migračnímu přibyly ještě další způsobené odloučením od rodičů a ústavní péče. Namítl, že se ministr vnitra nevyrovnal s jeho námitkou, že nebyla zohledněna

mezinárodní úprava, zejména Úmluva o právech dítěte, a tedy nejlepší zájem dítěte; za nedostatečný považuje odkaz na judikaturu soudů o tom, že nabytí občanství je v souladu s principem zachování jednoty státního občanství rodiny. Takové konstatování nezohledňuje shora uvedený nejlepší zájem dítěte, který hodnocen nebyl.

Ministr vnitra s podanou žalobou nesouhlasil a navrhl ji zamítnout jako nedůvodnou, přičemž důvody obsahově odpovídají odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Z obsahu předloženého správního spisu jsou patrné tyto pro posouzení důvodnosti podané žaloby podstatné skutečnosti.

V odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je mj. uvedeno, že nezletilému žalobci byla nařízena ústavní výchova rozsudkem soudu, který nabyl právní moci dne 8.7.2009, důvodem nařízení byla skutečnost, že xxxxxxxxUsnesením soudu ze dne 7.2.2011 byl předběžným opatřením nezletilý syn předán do péče Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Fondu ohrožených dětí Klokánek. Dne 25.3.2010 podali zákonní zástupci nezletilého návrh na zrušení ústavní výchovy, toto řízení bylo usnesením soudu ze dne 4.8.2010 přerušeno. Podle vyjádření Fondu ohrožených dětí je nezletilý od 1.7.2012 nepřetržitě v péči zákonných zástupců na dlouhodobých propustkách. Žalovaný dopisem ze dne 24.6.2014 požádal zákonné zástupce, zda nezletilý žalobce pobývá na dlouhodobé propustce v místě jejich pobytu, k tomu uvedli, že nezletilý žalobce u nich pobýval od 29.6.2012 na dlouhodobé propustce a že v červnu 2013 byl podán návrh na zrušení ústavní výchovy, rozsudkem soudu ze dne 28.5.2014 byla ústavní výchova nezletilého žalobce zrušena. Žalovaný následně usnesením ze dne 14.8.2014 řízení přerušil a vyzval zákonné zástupce, aby do 15 dnů předložili pravomocný rozsudek, kterým byla ústavní výchova nezletilého zrušena. Dopisem ze dne 20.8.2014 zákonní zástupci dopisem žalovanému předložili rozsudek s doložkou právní moci k 3.7.2014.

V odůvodnění je dále uvedeno, že ministr vnitra se ztotožnil s teleologickým výkladem žalovaného, že při rozhodování o nabytí státní občanství České republiky prohlášením je jeho účelem umožnit dětem, které jsou v České republice svěřeny do některé z forem náhradní péče, snadnější integraci do české společnosti, protože se jedná o děti určitým způsobem znevýhodněné, v případě nezletilého žalobce byl ten v době podání prohlášení fakticky v péči zákonných zástupců, ministr vnitra tak konstatoval, že nabytí státní občanství České republiky by tak bylo v rozporu s tímto účelem. Dále je v odůvodnění obecně rozvedena právní povaha státního občanství jako svazku se státem, kdy příslušná osoba je plně integrována do české společnosti. K námitkám uvedeným v rozkladu týkajícím se tvrzeného porušení Úmluvy o právech dítěte je uvedeno, že ministerstvo ctí zásadu jednotného státního občanství v rodině, když rozdílné občanství nezletilých a jejich rodičů, může být pro děti komplikací. Pokud by nezletilý nabyl státní občanství, byla by tato zásada porušena, neboť jeho rodiče zůstávají státními občany Makedonie. Respektování zvláštního zájmu dětí svěřených do náhradní péče pak zákonodárce promítl již přímo do ustanovení § 36 zákona o státním občanství; je poukázáno na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2013, čj. 8 As 31/2012-76, a ze dne 30.1.2014, čj. 4 As 142/2013-29, jejichž závěry ohledně zachování jednoty státního občanství rodiny lze vztáhnout i na aplikaci ust. § 36 zákona o státním občanství. Za stěžejní je nutné pokládat to, zda dítě je s ohledem na svůj nízký věk vázáno na svou rodinu a pouze pokud by dítě žilo samo a nemělo by žádné významné kontakty s rodinou, nebylo by uplatnění zásady jednoty státního občanství namístě. V odůvodnění je rovněž uvedeno, že nebylo rozhodováno nad rámec pravomoci, neboť

příslušná úvaha byla učiněna v rámci správního uvážení s ohledem na účel příslušného zákonného ustanovení.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

Podle ust. § 36 odst. 1 zákona o občanství: *„Prohlášením může nabýt státní občanství České republiky dítě, které se na území České republiky zdržuje v souladu s jinými právními předpisy, pokud bylo svěřeno do náhradní péče.“*

Důvodová zpráva k tomuto ustanovení (při předložení se jednalo o ust. § 35, k posunu čísla došlo v legislativním procesu) uvádí, že *„Návrh současně řeší institutem prohlášení i situace, kdy je dítě na území České republiky svěřeno do náhradní péče, a nenabýlo by jinak státní občanství podle § 37 návrhu. Uvedené ustanovení umožní dětem, které byly v České republice svěřeny do náhradní péče, zjednodušeným způsobem nabýt české státní občanství, když nabytí tohoto státního občanství by mělo umožnit snadnější integraci těchto dětí do české společnosti a mělo by přispět k jejich pozitivnímu vývoji. Na rozdíl od úpravy obsažené v § 37, která zakládá zvláštní způsob nabytí státního občanství České republiky ex lege, nabytí státního občanství podle § 35 je vázáno na učinění prohlášení o nabytí státního občanství České republiky ze strany oprávněné osoby. Vedle rodičů může být touto osobou rovněž osoba, které bylo dítě svěřeno do péče, nebo ředitel zařízení pro výkon ústavní výchovy anebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které pečují o dítě na základě pravomocného soudního rozhodnutí. Možnost učinit prohlášení je tak umožněna i osobám, které budou mít dítě fakticky v péči a budou tak odpovědné za jeho vývoj.“*

V souzené věci soud souhlasí s výkladem příslušného ustanovení zákona, jak jej provedl žalovaný a který rovněž koresponduje i s důvodovou zprávou. Podstatné pro právní posouzení věci je zohlednit vývoj nezletilé osoby, která v případě svěřeni do náhradní péče má lepší podmínky pro integraci do české společnosti, pokud je občanem tohoto státu, a to za situace, kdy se o ní dlouhodobě nemohou postarat její rodiče. Při rozhodování je pak nutné zohlednit i jiné skutečnosti, než pouze svěřeni do náhradní péče a pobyt v souladu s jinými právními předpisy (jak tvrdí žalobce), neboť příslušné zákonné ustanovení dává správním úřadům možnost pro příslušné rozhodnutí, tedy prostor pro správní uvážení (srov. užití termínu „může“ v ust. § 36 zákona o státním občanství) – nelze tedy vycházet z toho, že naplnění svěřeni do náhradní péče a legality pobytu na zdejším území automaticky vede k nabytí státního občanství České republiky. V tomto případě žalovaný i ministerstvo uvedlo konkrétní skutečnosti, jimiž zdůvodnilo zamítavé rozhodnutí, které nevykazují známky svévole a které soud akceptuje pro příslušné rozhodnutí (faktická péče rodičů o nezletilého v době podání žádosti, jeho vazby s rodinou, když rodiče jsou jiného státního občanství, svěřeni do náhradní péče bylo pouze dočasným opatřením z důvodu omezení osobní svobody rodičů). Navíc – jak bylo již shora uvedeno, v době rozhodování o podaném prohlášení již ani tyto důvody netrvaly, neboť svěřeni žalobce do náhradní péče bylo soudem zrušeno.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí jsou pak uvedeny i závěry k důvodům, které žalobce uváděl v rozkladu a není tak důvodným žalobní bod, že by žalovaný některé argumenty žalobce opominul (byl posouzen právní režim plynoucí z Úmluvy o právech dítěte, která koresponduje s konkrétními rozhodovacími důvody, kterými bylo rozhodnutí

podpořeno, byla zohledněna konkrétní rodinná situace žalobce, byly posouzeny skutečnosti týkající se další výchovy žalobce a jeho setrvání v rodině bez přetrhání příslušných rodinných a citových vazeb). Skutečnost, že žalobce s rozhodnutím nesouhlasí, nemůže být důvodem pro zrušení příslušného správního rozhodnutí.

V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. května 2017

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pechočová